

**Marketing Guidelines for Wood-based
Products from Community Forest**
 གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོན་བསྐྱེད་
 ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ལམ་སྟོན།

Department of Forests and Park Services

2017

ནགས་ཚལ་དང་སྤྱིང་ཀ་ཞབས་ཏོག་ལས་ཁུངས།

2017

Copyright © Social Forestry and Extension Division, SFED, 2017
Social Forestry and Extension Division
Department of Forests and Park Services
Ministry of Agriculture and Forests
Royal Government of Bhutan
Thimphu, Bhutan

Layout: KJ Tempheh, SFED

Printed: PT Printing Press, Thimphu.

འབྲུག་བཟུངས་དབང་ཆེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་སྡེ་ཚན། ༢༠༡༧

མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་སྡེ་ཚན།

ནགས་ཚལ་དང་སྤྱི་ལ་ཞབས་ཏོག་ལས་ཁུངས།

སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ཐིམ་ཕུག།

Table of Contents

Background	7
རྒྱབ་ལུངས།	8
Objectives of the guideline	11
ལམ་སྟོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ།	11
Use of guidelines	12
ལམ་སྟོན་ལག་ལེན།	12
Step 1 – Prerequisites	12
རིམ་པ་ ༡ སུ་གོང་ལམ་ཚང་དགོས།	12
རིམ་པ་ ༢ སུ་ ཚོང་འབྲེལ་གསར་འཛོལ་ ཡང་ན་ བརྟག་ཞིབ།	14
Step 2 - Market Exploration	14
Step 3- Tree Harvest and Extraction	15
རིམ་པ་ ༣ སུ་ ཤིང་བཏོན་ནི་དང་ ཕྱིར་བཏོན་ནི།	15
རིམ་པ་ ༤ སུ་ ཚོགས་རྒྱུང་གཞི་བཙུགས།	16
Step 4 – Formation of committee	16
Roles and Responsibilities of the Committee	17
འཕུས་མི་རྒྱ་གཞི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུལ།	17
Selling modalities	18
བཙོང་མིའི་ལམ་ལུགས་	18
རིན་བསྐྱར་/ཐོང་བཀའ་རུ་བཙོང་མི་/ཁ་རྩེ་གྲུན་ཤོག་གི་ འབད་ཚོགས་དང་མ་ཚོགས་གི་ལམ་ལུགས།	19
Terms and Conditions for Auction/Direct Sale through negotiation/Lucky Dip	19
Pricing and Payment	20
གོང་ཚད་དང་དངུལ་སྲོད་ནི།	20
མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུལ།	21
Roles and Responsibilities of CFMG	21
Marking and Permits	21
ཚོང་འབྲེལ་དང་ ཚོག་ཐམས།	21

Roles and Responsibilities of Divisions/Parks

22

མངའ་སྡེ་ནགས་ཚལ་/གླིང་ཀ་ཡི་འཛིན་ལོ་ འགན་འཁུར་དང་འགན་འཁུར་

22

Foreword

Community Forestry (CF) programme has taken a good footing and is progressing well despite some issues and constraints. There are several evidences of the substantial benefits of CF. For example, it has strengthened the capability & responsibility of the community forestry management group (CFMG) to manage resources sustainably, opened up opportunities for economic returns, built social capital practicing good governance and equitable sharing of resources, encouraged CFMGs to actively participate in biodiversity conservation etc.

Furthermore, in spite of the lack of comprehensive data, evidence is mounting that proper CF management modality is valuable & has the potential to contribute to sustainable forest management and contribute to poverty reduction or livelihood improvement. Effective CFMGs are also resilient and able to withstand internal and external shocks, including the uncertain impacts associated with Climate Change. Full potential of CFs are yet to be realised.

This guideline is essential for CF programme to move to the next higher level enabling the programme to generate more benefits by establishing community based enterprises. One pertinent potential is to come up with wood based enterprise by CFMGs, for which this guideline is absolutely necessary to provide clear procedures for marketing timber from CFs.

Initially, in the absence of unclear procedures for selling timber from CF, the Department came up with an interim guideline in 2011 to facilitate and streamline marketing of surplus timber from CFs. The Interim Guideline is now being revised both in line Forest and Nature Conservation Rules & Regulations (FNCRR 2017) and merger of the dzongkhag forestry sector with territorial/park offices. I also believe that SFED has conducted detail study on usage and usefulness of interim guidelines and the findings are incorporated in the revised guidelines. Therefore, the guideline will be extremely useful for the CFMG and also for our forestry officials in the field to guide the marketing of excess wood products from the CF.

Lastly, I want to reiterate that the very objective of CF establishment should not be ignored. I hope that this guideline will be put in proper use by our field forestry officials.

TashiDelek

Phento Tshering
Director
Department of Forests and Park Services

ཚེད་བརྗེད།

མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་ལས་རིམ་གྱིས་གཞན་དཀའ་པ་དང་གོ་སྐབས་ག་དེ་སྲིང་ཡོད་ཅེས་འཇོག་ལེགས་ཤོས་སྲུང་འབྲུང་དང་འབྲུང་བཞིན་དུ་
ཡོད་པ་ཡིན། མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་གྱིས་སྲིང་མ་ལས་ལེ་མན་བྱུང་སྲུང་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡོད། དེ་ཡང་དང་དང་ལུ་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་བསྐྱེད་ཚུ་ཡུན་བརྗེད་གྱི་
སློང་ལས་འཛོན་སློང་འབད་ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་སྲུང་ཡོད། གཞིམ་ལ་ལུ་དཔལ་འབྱོར་འོང་
འབབ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་གོ་སྐབས་བཟོ་སྲུང་ཡོད། གཞིམ་ལ་འཛོན་སློང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་
བཞོ་བཤམ་བསྐྱབས་ནི་དང་འདྲ་མཉམ་འགན་ལུ་འབྲུང་འབབ་ག་ནི། མཚུགས་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་གྱིས་སྲུང་སྲུང་སྐྱབས་འབད་ནི་དེ་
ནང་ལུ་བཅའ་མར་སྲུང་སྲུང་གོ་གསལ་ཚུགས་པའི་སྲུང་སྲུང་མི་སྲུང་ཡིན།

དེ་གི་ཁར་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་སློང་ལས་གནས་བསྐྱབས་ལ་གསལ་ལ་མེད་མི་ལུ་བརྗེད་ཏེ་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འདི་ནགས་ཚུ་ལ་ཡུན་བརྗེད་གྱི་སློང་ལས་འཛོན་
སློང་འབབ་ནི་ནང་ལུ་འོས་འབབ་ཅིན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྲིད་མི་དང་འཛོན་པའི་གནས་སྐབས་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྲུང་ལུ་འཕོང་མར་མཁུ་བཏང་ནི་དང་
ལུ་འོས་འབབ་ལྟ་པའི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་མི་ཡིན་ཟེ་བའི་སྐབས་བྱེད་ཡེ་འཕམ་མོང་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་སྲིད་ཅན་གྱི་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་
གྱིས་ནང་འཕོང་དང་ཕྱི་ལའི་བྱ་སྐབས་ལ་བདེ་མཉམ་དཔེ་ན་གནས་གཤིས་ལྷུང་བ་ལས་བརྗེད་པའི་དཀའ་པ་མོན་ཏེ་འབད་ཅུང་ཉམས་པ་མོར་རྒྱུ་འབད་
ཚུགས་པ་ཡིན། མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་གྱི་དེས་ཏོག་འོས་འབབ་ཚུ་ཏོག་དགོས་ཡོད་པ་ཡིན།

གལ་སྲིད་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་དེ་ལེ་མན་མར་སྲུང་མའི་མི་སྲུང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་ལས་ཤོང་འཕེལ་ནང་འཇོག་བཅུ་ལས་སྲིད་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ་
ཅིག་ཡིན། འོས་འབབ་ལོ་མེད་ཅིག་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་གྱིས་ཤིང་ཚས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་ལས་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འདི་ཡིན།
ལས་དེ་གི་དོན་ལུ་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ནང་ལས་ཤིང་དུས་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་ལས་ལུགས་ཚུ་ལ་གསལ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ལས་སྲིད་འདི་ལག་
ཚུ་ཤོས་ཅིག་ཡིན།

འགོ་ཐོག་གནས་ལོ་ ༢༠༡༡ ནང་འཕོང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་ནང་ལས་ཤིང་དུས་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དོན་བྱ་སྲིད་ལས་ལུགས་འདི་ལགས་ལ་སྲི་མེད་པ་
ཡིན། ལས་ལུ་འབྲེལ་གྱི་ལ་སྐབས་ལས་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་ནང་ལས་ཤིང་དུས་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་བྱ་སྐབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་འབྲུང་ནི་དོན་ལུ་མི་སྲུང་
འགའ་ཚོ་ལ་ནང་ལས་ཤིང་དུས་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྲིད་མཉམ་སྲུང་བཟོ་སྲུང་ཡོད་པ་ཡིན། འགའ་ཚོ་ལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱབས་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་
སྲིད་གཞི་ ༢༠༡༢ ཅན་མ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ལུ་ལུ་དང་ཚོང་ལག་འགའ་ཚོ་ལ་སྲིད་ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་དང་སྲིད་གཞི་ལ་ཚུ་ནང་བསྐྱབས་ཚུ་བའི་ཤུལ་ལུ་
ལས་སྲིད་འདི་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད། མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་དང་རྒྱ་སྲིད་སྲིད་ཚུ་གྱིས་ལས་སྲིད་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་བྱ་སྐབས་བདེ་ཏོང་
ག་དེ་སྲིད་འདུག་ག་ལག་ཚེ་ཏིང་ག་དེ་སྲིད་འདུག་ག་དེ་གི་སློང་ལ་གསལ་བཟོ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ལས་སྲིད་འདི་ནང་ཚུ་དེ་
ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་སྲིད་དེ་ལུ་བརྗེད་ཏེ་ལས་སྲིད་འདི་དམིགས་བསལ་གྱིས་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་གྱི་འབྲེལ་མི་ཚུ་ལུ་ལག་ཚུ་བའི་ཁར་
འགའ་ཚོ་ལ་ལས་ཤིང་ལུ་ཡང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་ནང་ལས་སྐྱོད་འཛོན་པའི་ཤིང་ཚས་ཚུ་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་ལས་སྲིད་འབད་ཚུགས་
པའི་མན་ཐོག་ཡོད། དེ་འབད་མ་དམི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་འཛོན་སློང་སྲུང་ཚུ་གྱི་འབྲེལ་མི་ཚུ་གིས་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་ཤིང་ཚས་ཚུ་རང་ལུ་དགོས་ལག་
ཚུ་ཡོད་མི་ཡང་མ་བཞུག་པར་ག་ར་བཟོང་དགོས་སྲུང་ལས་ར་མེན། ལས་སྲིད་འདི་ཡིན་ཅི་མིན་ཅི་བསྐྱབ་དགོས་དང་དེ་ལུ་གནས་དགོས་དེ་ལས་ལུ་
དང་ཉེས་ཚད་ཐོག་ཐོག་ལ་ཕ་ལས་ར་མེན་པར་ལས་སྲིད་འདི་གིས་གནས་སྐབས་སྲིད་མི་སྲུང་ཡིན།

གཅིག་དུན་གསོ་ཞུ་ནི་དེ་ཡང་མི་སྲུང་འགའ་ཚོ་ལ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་དམིགས་ལུ་ལ་དེ་ནས་ར་འབད་དུང་སྲིད་མེད་བསྐྱར་བཞུག་ནི་མི་
འོང་ལས་སྲིད་འདི་ར་བཅས་རའི་ནགས་ཚུ་ལ་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་མ་གནས་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་མན་ཐོག་སྲུང་འབྲུང་ཚུགས་པའི་རེ་བ་
ཡོད།

མན་ཏོ་ཚོང་།
མདོ་ཚོང་།
ནགས་ཚུ་དང་སྲིད་ག་ཞབས་ཏོག་ལས་ལུ་ལུང་མ།

Background

Community Forestry (CF) is developing progressively and the number of CFs have been increasing steadily since 2001. There are CFs having enough timber resources and some have even excess timber after meeting the requirement of the community forest management group (CFMG) members. Though the CFMGs are willing to sell their timber from CF, there was no clear process and procedures or guidelines to guide the CFMG to sell their timber. Therefore, the need was felt in 2011 to come up with guidelines. Hence, the Interim Timber Marketing Guideline for Community Forestry (ITMGCF) was developed in 2011 with objective to facilitate and streamline marketing of excess timber from CFs by providing clear guidelines to all relevant stakeholders on the marketing procedures. The guideline has been in use since then. The ITMGCF 2011 was developed based on Forest and Nature Conservation Rules 2006 and with specific roles and responsibilities of Dzongkhag Forestry Sector and Territorial/Park Office.

The study conducted by SFED revealed that the ITMGCF is seen to be having well-defined facilitating procedures to sell timber and other forest resources from CF. The ITMGCF has benefited the CFMG in many ways. Since CF is managed by group which consists of members, so having guidelines promotes transparency and strengthen coordination amongst the CFMG members. It also builds trust between buyers and sellers, otherwise, there is ample chance to assume to be illegal timber since forest resources are available as common resource. It helps in fetching better price through competitive bidding. It inbuilt resource ownership to CFMG. Guideline was easy to use since it was both in dzongkha and english. It provided clear process and procedures. It provides different modalities (options) to sell timber. It ensured payment is received on time for the timber sold.

However, there were also some constraints using the guidelines. Not many comments were mentioned in weaknesses of the ITMGCF. Remarkably large number of comments was not being able to get Internal Timber Movement Order permit (ITMO) on time, so it discourages buyers. Buyers or CFMG has to get ITMO or permit from territorial/park forest office, which in many cases the office is far from the CFs and takes time to get the ITMO. Timber sale modalities like auction seems less favored by CFMG, since it requires lot of formalities before actual selling of timber. For auction, there are more expenditure expected – need to advertise, call committee, etc.

The guideline is an eye opener for CFMG. ITMGCF has just covered sale of timber, however, this guideline covers all wood based products. Having guidelines will strengthen marketing knowledge and skills of CFMGs and will provide reference on minimum rate for timber. It might build cohesion amongst the CFMG members. If auction modality is made compulsory to be followed in the guidelines, the CFMGs may fetch low price for timber due to ring formation or syndicate among the buyers. Having to pay high commercial royalty for sale of timber from CF is a major concern of the CFMGs.

The Forest Resources and Management Division, Department of Forests and Park Services was kind enough to spare time to present the Timber Extraction and Distribution

Modality 2017 to the participants of stakeholder workshop for revision of IGTDCF, which was held from 17th -19th May 2017. The main purpose to have this presentation was not to duplicate or contradict each other, but rather supplement and understand the processes and procedures of the modality 2017. It clearly states that “this modality shall be applicable to all timber extracted by NRDCL, except special class timber, timber coming from Community and Private forest, and industrial plantation.” In addition, it made clear who are allowed to purchase log from where and what will be the penalty if not sold at NRPC rate. Under section 12 (12.3) of the modality it states “NRDCL and saw millers may purchase timber in log form from Community Forest or Private Forest and shall market at approved NRPC rate.” And under section 13 (13.5) it states, “if the timber in log or sawn form are not sold at NRPC approved price, NRDCL or WBI shall be liable to pay fines as per the FNCRR 2017.” Lastly, it is understood under section 18 that “this modality is developed as an interim measure for allotment of timber extracted by NRDCL and shall be subject to revision from time to time.”

Taking into account of all the relevant timber marketing modalities or guidelines in the country and after having organized a national stakeholder workshop involving experienced personal from forestry sector, CFMGs and NRDCL, the IGTDCF 2011 was revised and became “**Marketing Guidelines for Wood-based Produce from Community Forest**”, 2017.

ལྷན་འཇུག་ལྟུང་ལྟུང་།

མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་དེ་ ཐར་འཁྲུལ་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ བོང་འཕེལ་འགྲོ་དོམ་དཔེ་དང་ མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་གྱི་གྲངས་ཁ་ཡང་ གནམ་ལོ་ ༢༠༠༡ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ཡར་སེང་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་ཚུ་ནང་ ཤིང་ཆས་འཕྲོད་ལུང་སྲོམ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་ལ་ལུ་གཅིག་གི་ནང་ མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྟེ་ཚན་གྱི་ འཕུས་མི་རང་སོའི་དགོས་མཁོ་ལས་ལྷག་སྟེ་ ཡོད་པ་ཡིན། མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྟེ་ཚན་གྱི་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ འཐབ་ནིའི་དང་འདོད་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནིའི་ལས་ལུགས་ཆ་མཚུངས་གྱི་ལས་སྟོན་ ཅིག་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད། ལྷན་འཇུག་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གནམ་ལོ་ ༢༠༡༡ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ལས་ སྟོན་ཅིག་དེས་པར་དུ་དགོས་སྟེ་བྱུང་སྟེ་ཡོད། གནམ་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ནང་ མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ རིའི་ གནས་སྐབས་གྱི་ལས་སྟོན་བཟོ་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ མི་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་ལྷག་ཐོན་མི་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ རིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་ལུ་ཁ་གསལ་གྱི་ལས་སྟོན་སྒྲིམ་ཡིན། ལས་སྟོན་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་རེ་ཡོད། མི་སྲུང་ཞུགས་ ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་ གནས་སྐབས་གྱི་ཤིང་ ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྟོན་ ༢༠༡༡ ཅན་མ་དེ་ ཞུགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་སྐབས་བཅའ་ ཡིག་ ༢༠༠༦ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཟོ་ཡོད་པ་དང་ རྫོང་ཁག་ཞུགས་ཚལ་སྟེ་ཚན་དང་ མངའ་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་སྟེ་ ཚན་ གླིང་ཀ་ཡིག་ཚང་ཚུ་གི་ དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་འཁུར་དང་འགན་འཁྲིལ་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་རུང་ ཞུགས་ཚལ་དང་ རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་སྐབས་སྒྲིགས་གཞི་ ༢༠༠༦ ཅན་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ལས་ཚོགས་ལེ་ཤུ་ཅིག་བསྐྱར་བཅོས་འགྲོ་མི་ དཔེ་འབད་བཅིན་ རྫོང་ཁག་ཞུགས་ཚལ་སྟེ་ཚན་དེ་ མངའ་སྲུང་ཞུགས་ཚལ་དང་ གླིང་ཀ་ཡིག་ཚང་ཚུ་ནང་བསྐྱབ་མི་ཚུ་གི་ ལྷན་འཇུག་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མི་སྲུང་ ཞུགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྟོན་ ༢༠༡༡ ཅན་མ་དེ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་དགོས་ཐོན་ཏེ་ཡོད། དེ་གི་མ་ཚད་ མི་སྲུང་ཞུགས་

ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་ གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ལོ་ངོ་ལྟ་རྟུག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ ལམ་སྟོན་
དེ་ ལེགས་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་དུས་སྐབས་ཡང་ཨིན། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ ལམ་སྟོན་དེ་གིས་ བན་ཐོག་ག་དེ་སྟེ་རྒྱུང་སྟེ་ཡོད་ག་
བསྐྱར་གསོ་ག་ཅིར་འབད་དགོ་པ་འདུག་ག་ དེ་ཚུ་འི་སྐོར་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་སྐབ་འབྲས་ཡང་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་གནས་སྐབས་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་གྱིས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་
ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་ ནགས་ཚལ་འཐོན་བསྐྱེད་གཞན་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་ མཐུན་ཁྲིལ་ཁ་གསལ་སྤྱི་ཡོད་པའི་
གསལ་ཉེན་གསུང་ཡོད། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་གནས་སྐབས་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་གྱིས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་སྡེ་ཚན་
གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་ལུ་ བན་ཐོག་ཁག་ལེ་ལཱ་ཅིག་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་དེ་ འཕུས་མི་སྡེ་ཚན་ཚུ་གིས་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་
དེ་ཡོད་པ་ལས་ ལམ་སྟོན་འདི་བསྐྱམ་ཅིག་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ མཉམ་
འབྲེལ་ལཱ་འབད་མུ་ད་ གདངས་སེལ་དང་ ཡུན་བརྟན་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་སྟེ་ཡོད། ལམ་སྟོན་དེ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ བཅོང་མི་དང་ཉེ་མི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གློ་གཏང་ཡིད་ཆེ་གོང་འཕེལ་སོང་ཡོད་པ་ཨིན། གལ་སྲིད་ལམ་སྟོན་འདི་མེད་པ་ཅིན་ ནགས་
ཚལ་འཐོན་བསྐྱེད་ཚུ་ སྤྱིར་བཏང་གི་འཐོན་བསྐྱེད་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ ཚུལ་མིན་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་འཕྲུག་ཁག་སྐྱོམ་སྟེ་ཡོད་པ་
ཨིན། ལམ་སྟོན་འདི་གིས་ འགྲན་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་སྐབས་ རིན་གོང་ལེགས་ཤོས་ཐོབ་ཚུགས་པའི་ གོ་
སྐབས་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཡོད། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ འཐོན་བསྐྱེད་ཚུ་ བདག་དབང་བསྐྱེད་ནི་འོ་
སྐབས་བྱུང་སྟེ་ཡོད། ལམ་སྟོན་འདི་ ཚོང་ཁ་དང་ ཨིན་སྐྱོད་གཉིས་ཆར་འཛིན་ཡོད་པ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ འཇམ་ཏྲུག་ཏེ་
ཡོད་པ་ཨིན། ལམ་སྟོན་འདི་གིས་ ལམ་ལུགས་ཁ་གསལ་བཏོན་མ་ཨིན། ཤིང་ཆས་བཅོང་ནི་དེ་དོན་ལུ་ གདམ་ཁའི་སྐོར་ ཁ་གསལ་
བཏོན་མ་ཨིན། ཤིང་ཆས་ཚུ་བཅོང་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ རིན་དུལ་ཚུ་དུས་ཚོང་ཁར་ཐོབ་ཚུགས་པའི་སྐོར་ རེས་བརྟན་བཟོ་མ་ཨིན།

ཨིན་རུང་ ལམ་སྟོན་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ རྒྱུན་ཁྲིལ་ཡང་ཡོད་པ་ཨིན། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་དོན་ལུ་གནས་སྐབས་ཤིང་
ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་སྐོར་ བསམ་འཆར་བཀོད་དེ་མེད་པ་ཨིན། རང་འཁོད་
ཤིང་ཆས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཚོག་ཐམས་ དུས་ཚོད་ཁར་མ་ཐོབ་ནི་དེ་གིས་ ཉེ་མི་ཚུ་སྟོལ་ཞན་བཅུག་དེ་ཡོ་པའི་སྐོར་ བསམ་འཆར་ལེ་ལཱ་
ཅིག་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཉེ་མི་དང་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ མང་འཕྲེ་ནགས་ཚལ་དང་
ཡང་ན་ ནགས་ཚལ་གླིང་ཀ་ཡིག་ཚང་ནང་ལས་ རང་འཁོད་ཤིང་ཆས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཚོག་ཐམས་ལེན་དགོ་པ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིག་ཚང་དེ་
ཚུ་ མང་ཤོས་ཅིག་ ཐག་རིང་སའི་ས་ཁར་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རང་འཁོད་ཤིང་ཆས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཚོག་ཐམས་ ཐོབ་ནི་དེ་དོན་ལུ་དུས་
ཡུན་བསྐྱར་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཤིང་ཆས་བཅོང་ནི་འཕམ་ལུགས་ནང་ལུ་ དཔེ་འབད་བཅིན་ རིན་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ལས་བཅོང་ནི་དེ་ མི་སྡེ་
ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རེས་ལེན་སྐྱོམ་ཅིག་མེད་པ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ རིན་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ ལྷབ་
བསྐྱུགས་འབད་དགོ་པ་ རིན་བསྐྱར་འཕུས་མི་བཟོ་དགོ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ལུ་ ཟད་འགོ་སྐྱོམ་གནས་ནི་ཨིན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
རིན་བསྐྱར་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་དེ་ རེས་ལེན་སྐྱོམ་ཅིག་མེད་པ་ཨིན།

ལམ་སྟོན་འདི་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གི་ མིག་ཏེ་ཁ་འགྲུང་ནི་བསྐྱམ་ཅིག་ཨིན། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་
དོན་ལུ་ གནས་སྐབས་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་དེ་གིས་ ཤིང་ཆས་བཅོང་ནི་སྐོར་རྒྱུང་ཅིག་བཏོན་མ་མེན་པར་ ཤིང་ཆས་དང་
འབྲེལ་བའི་འཐོན་བསྐྱེད་ག་ར་ ལམ་སྟོན་འདི་ནང་བསྐྱེད་ཨིན། ལམ་སྟོན་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་

གྱི་འཕུལ་མི་ཚུ་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་རིག་ཕུལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་པའི་ཁར་ ཤིང་ཆས་ཀྱི་དོན་ལུ་ གོང་ཚད་ཚུང་གྱི་འབྲེལ་གཏུག་
རྒྱུ་རྟེན་སྤྱི་མཉམ་ཡིན། དེ་མ་ཚད་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུལ་མི་ནང་འཁོད་ མཐུན་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་ཡང་གཏང་
ཚུགས། གཤམ་སྲིད་རིན་བསྐྱར་འཐབ་ནི་དེ་ ལམ་སྟོན་འདི་གི་འོག་ལུ་ དེས་པར་དུ་འབད་དགོཔ་སྡེ་བཟོ་བཅིན་ ཉམ་གྱི་ནང་འཁོད་
གཅིག་གིས་གཅིག་ཁ་འཆམ་འབད་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཡོད་པ་ལས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ འཕུལ་མི་ཚུ་གིས་ གཅིག་
གིས་གཅིག་ཁ་འཆམ་སྡེ་ གོང་ཚད་མར་འབབ་འགྱུ་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཡོད། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ཤིང་ཆས་བཙོང་བའི་ སྲོད་
འཕུལ་འཕུལ་སྐྱོམ་སྡེ་བཀའ་མི་དེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུལ་མི་ཚུ་ལུ་ ཚེ་འགྲུང་སྐྱོམ་ཤོས་ཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་
ཡིན།

གནམ་ལོ་ 2017 དབྱིན་ལྷ་ 4 པའི་དབྱིན་ཚེས་ 17 ལས་ 18 ཚུན་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་
ལམ་སྟོན་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ མགོ་བསྐྱར་ཞུལ་འཛེམས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ ནགས་ཚལ་དང་སྤྱི་དཀ་ཞབས་ཏོག་ལས་ཁུངས་འོག་གི་ ནགས་
ཚལ་འཐོན་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱིས་ ཤིང་ཆས་ཕྱིར་བཏོན་དང་བཀྲམ་སྡེལ་ལམ་ལུགས་ 2017 ཅན་མའི་སྐྱོར་ གསལ་
བཤད་འབད་དེ་ཡོད། གསལ་བཤད་འབད་དགོ་པའི་ གནད་དོན་དེ་ཡང་ ལྷོགས་ཐེད་ཚུ་ལོག་ཅིར་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ གཅིག་
གིས་གཅིག་ལུ་ དགག་པ་རྒྱབ་ནི་མེན་པར་ ལམ་ལུགས་ 2017 ཅན་མ་དེ་གིས་ བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ཉེད་བཀའ་ཁ་གསལ་
སྡེ་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་ནིའི་ བན་ཐོག་ལུ་དམིགས་ཏེ་ གསལ་བཤད་འབད་ཡོད་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ཤིང་ཆས་དང་ མི་སྡེ་ནང་ལས་
འོང་བའི་ཤིང་ཆས་ དེ་ལས་ སྐྱར་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་ བཟོ་བསྐྱར་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཤིང་བཅུགས་ཚུ་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ ལམ་ལུགས་
2017 ཅན་མ་དེ་གིས་ རང་བཞིན་འཐོན་ཁུངས་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཤིང་ཆས་ཕྱིར་བཏོན་འབད་མི་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་བཏུབ་ཡིན། དེ་གི་ཁ་སྐོང་ལུ་ ཤིང་དུམ་ཚུ་མི་ག་གིས་ག་སྡེ་ལས་ཉོ་ཚུགས་ཡིན་ན་ གཤམ་སྲིད་ཤིང་དུམ་ཚུ་ རང་
བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་ཚད་འཕུལ་མི་གིས་བཟོ་ཡོད་པའི་ གོང་ཚད་ཐོག་ལུ་ མ་བཙོང་བཅིན་ ཉམ་གྱི་ག་དེ་སྡེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ ཁ་
གསལ་བཏོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། ལམ་ལུགས་ནང་གི་ དབྱེ་ཚན་ 12 ཏེ་ 12.3 གེ་ ནང་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ རང་བཞིན་འཐོན་
བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་དང་ ཤིང་དུམ་ཚུ་གིས་ ཤིང་ཆས་ཚུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་དང་ ཡང་ན་ སྐྱར་གྱི་ནགས་ཚལ་ནང་
ལས་ ཤིང་དུམ་སྡེ་ཉོ་ཚུགས་ལས་ རང་བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་ཚད་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་གོང་ཚད་ཐོག་ལུ་
བཙོང་དགོཔ་སྡེ་ བཀོད་དེ་ཡོད། ད་ཅུང་ དབྱེ་ཚན་ 13 ཏེ་ 13.4 གེ་ ནང་ལུ་ གཤམ་སྲིད་ཤིང་དུམ་དང་ ཤིང་དུམ་ཡོད་མི་ཚུ་ རང་
བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་ཚད་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་ གོང་ཚད་ཐོག་ལུ་མ་བཙོང་བཅིན་ རང་བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་
གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ ཡང་ན་ ཤིང་དུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོ་བྱ་ཁང་ཚུ་ལུ་ ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྐྱེད་སྐྱོབས་ཀྱི་བཅའ་
ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ 2017 ཅན་མའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཉམ་ཆད་ཐོགས་ཡིན། མཐུག་ར་ ལམ་ལུགས་དེ་གི་ དབྱེ་ཚན་
14 པའི་ནང་ ལམ་ལུགས་དེ་ རང་བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཀྱིས་ ཤིང་ཆས་ཕྱིར་བཏོན་འབད་མི་ཚུ་ བགོ་
བཀྲམ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་ཡོད་པ་དང་ ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་བཏུབ་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ ཡང་ན་ ལམ་སྟོན་ལེ་ཤུ་ཅིག་དང་ ནགས་ཚལ་སྡེ་ཚན་དང་ མི་སྡེ་
ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུལ་མི་ དེ་ལས་ རང་བཞིན་འཐོན་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལས་འཛིན་ཚད་ཚུ་གི་ནང་ལས་ ཉམ་མས་
ཚུངས་ཅན་ལེ་ཤུ་ཅིག་ འཛེམས་ཐོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་ འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་དང་ མགོ་བསྐྱར་ཞུལ་འཛེམས་འགོ་

འབྲེན་འཐབ་པའི་ཤུལ་ལུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚེལ་གྱི་ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་ ༢༠༡༡ ཅན་མ་དེ་ “གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚེལ་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ལམ་སྟོན་ ༢༠༡༧” ཟེང་ བསྐྱར་གསོ་གནང་སྟེ་ཡོད།

Objectives of the guideline

This guideline has specific objectives:

- Facilitate marketing of timber and other wood-based products from CF to generate income to improve livelihoods of people;
- Provide clear process and procedures to be followed while selling timber from CF; and
- Provide clear roles and responsibilities of stakeholders involved.

ལམ་སྟོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ།

ལམ་སྟོན་འདིགིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ཡང་ གཤམ་གསལ་ལྟར་

- མི་ཚུ་གི་ འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤིང་དུམ་དང་ གཞན་ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནིའི་ནང་ མཐུན་ཁྱེན་སྤྱོད་ནི།
- མི་སྡེ་ནགས་ཚེལ་ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་ཚུ་བཙོང་པའི་སྐབས་ བྱ་རིམ་དང་ བྱ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྤྱོད་ནི་དང་
- འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་མི་འབྲེལ་ཡོད་ཡོད་པའི་གྱི་ ལཱ་འགན་དང་ འགན་འཁུལ་གསལ་སྤྱོད་ནི།

Use of guidelines

This guideline is based on Forest and Nature Conservation Rules and Regulations 2017 (FNCRR 2017) and aims to facilitate sound practice of marketing wood products from CF. Following a guideline is never mandatory. Guidelines are not binding and are not imposed. However, this guideline should be followed for the best results while selling wood products from the CF.

This guideline cover prerequisites, different options of selling wood-based products, terms and conditions for each modality, roles and responsibilities of stakeholders involved, payments and permits.

ལམ་སྟོན་ལག་ལེན།

ལམ་སྟོན་འདི རྒྱལ་ཚུལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དུ་ཨིན་མ་ལས་ མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚུལ་ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་འབྲེལ་ གདངས་སེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འཐབ་རྒྱུགས་པའི་ མཐུན་རྐྱེན་ སྐྱུན་མ་ཨིན། ལམ་སྟོན་ལུ་འབྲེལ་དགོས་འདི དེས་པར་དུ་མེན་ ལམ་སྟོན་རྒྱུ་ཡང་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ལམ་སྟོན་ལུ་གནས་དགོས་དང་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་པ་ཅིན་ ཁྲིམས་ཡོད་པ་བཟུམ་མེན། ཨིན་རུང་ ལམ་སྟོན་འདི མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚུལ་ནང་ལས་ ཤིང་བཅོང་པའི་སྐབས་ ལུ་ ལམ་སྟོན་ཁ་གསལ་སྐྱུན་རྒྱུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཅན་ཅིག་ཨིན།

ལམ་སྟོན་འདི་གི་ནང་ལུ་ སྐྱོང་གི་ལས་མཁོ་བསྐྱུགས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོད་བསྐྱེད་བཅོང་ཐངས་མ་འདྲམ་གྱི་གདམ་ཁ་ ལམ་ལུགས་རེ་བཞིན་གྱི་འབད་ཚོགས་དང་མ་ཚོག་པའི་ལམ་ལུགས་ འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གི་འགན་ཁག་དང་ འགན་འཁུ དེ་ལས་ དདུལ་སྐྱོད་ལེན་དང་ ཚོག་ཐམས་རྒྱ་གི་སྐོར་ ཁ་གསལ་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

Step 1 – Prerequisites

Prior to planning selling of wood products from the community forest, the following prerequisite (checklists) should be fulfilled to proceed to next steps.

- ▶ Approved Community Forest Management Plan. In compliance to FNCRR 2017, Chapter III section 84 states “Upon issuance of the Community Forest Certificate, all forest produce specified in the Management Plan of the Community Forest shall be the property of the CFMG.”
- ▶ Annual Harvesting Limit or Annual Allowable Cut (AAC) is higher than the volume of timber used by CFMG so far, thus excess timber are available for marketing. As per the FNCRR 2017, chapter III section 85 states “ The CFMG shall meet their timber requirement from the CF as described in CF Management Plan and the sale of surplus forest produce from CF may be allowed only after meeting their requirement.”
- ▶ Need to have record of past timber harvests

རིམ་པ་ ༡ པེ་ སྲ་གོང་ལས་ཚང་དགོས།

མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲོད་བསྐྱེད་བཅོལ་ནིའི་ འཆར་གཞི་བཟུང་པའི་སྐབས་ འོག་ལུ་བཀོད་མི་ སྲ་གོང་ལས་ཚང་དགོས་ རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ རྒྱུ་མའི་རིམ་པ་ཚུའི་དོན་ལུ་ ཚང་དགོས་ཨིན།

- ▶ ཚའཛོག་སྐབས་པའི་མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི། ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་ནང་གི་ ལེན་ ༣ པའི་ ༤༤ པའི་ནང་ “གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་ལག་ཁྲུང་གནང་བའི་ཤུལ་ལུ་ གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ནང་ལུ་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་ ནགས་ཚལ་གྱི་འཕྲོད་ཁུངས་ཚུ་ གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱ་དངོས་འབད་བཅུ་དགོ།” མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ལག་ཁྲུང་ཐོབ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ནང་གི་ ནགས་ཚལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ བདག་དབང་དེ་ སྤེལ་པོ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་ལུ་ཡོད།
- ▶ ལོ་ལྟར་ཤིང་ཆས་བཏོན་ནི་ ཡང་ན་ ལོ་ལྟར་ཤིང་བཏོག་ནི་དེ་ དེས་ཚུན་ ཚོད་གྱི་རིང་ལུ་ ཤིང་ཆས་མང་ཉུང་དེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ མཐོ་ཤོས་སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ ཤིང་ཆས་ཚུ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་ཚོག་ཚོག་ཡོད་པ་ཨིན། ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་ ལེན་ ༣ པའི་ དོན་ཚན་ ༤༥ གི་ནང་གསལ་ “གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱིས་ གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ནང་ འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ ཁོང་རལ་དགོས་མཁོ་ ཡོད་པའི་ཤིང་ཆས་ཚུ་ གྲོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ བཏོན་ཚར་བའི་ ཤུལ་ལུ་ ནགས་ཚལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་བཅོལ་ནི་འདི་ ཁོང་རའི་དགོས་དོན་ འགྲུབ་པའི་ཤུལ་རྒྱུ་ཕྱི་ལུ་འབད་ཚོག” མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཆས་ཚུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ནང་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ར་ དགོས་མཁོ་ལངས་སྡེ་བཟོ་དགོས་དང་ དགོས་མཁོ་ལངས་ཞིན་མ་ལས་ ལྷག་ཐོན་མི་རྒྱུ་ཕྱི་ལུ་ བཅོལ་ཚོག་པ་ཨིན།
- ▶ སྲུང་ལས་ཤིང་ཆས་བཏོན་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ ཐོ་བཞག་བཞག་པ་དགོ།

- ▶ If there are dead, diseased (pest infested), dying, wind fallen and fire burnt trees. However in such cases CFMG should seek approval from DoFPS prior to removal.
- ▶ The CFMG should have a Bank account in any financial institutions
- ▶ In compliance to FNCRR 2017, Chapter III, section 100 states “The sale of forest produce shall be allowed pursuant to the following conditions: (1) Validation of surplus stock by the CFO.”

- ▶ གཤམ་སྲིད་ཤིང་ཤི་ཤི་མ་ རན་ཕོག་ཕོག་པ་ རྒྱ་འབྲུལ་གིས་གཞོད་པ་བཀའ་ལ་
བཀའ་ལམ་། སྐམ་འགྲོ་མི་ སྲུང་འགྲོ་མི་ མེ་གིས་འཚོག་འཚོག་པ། ཡིན་
རུང་ ཤིང་དེ་ཚུ་བཏོན་ནིའི་ གནད་དོན་དེ་གི་ཐེང་ལུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་
འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རགས་ཚལ་དང་སྤྱིང་ཀ་ཞབས་
ཏོག་ལས་ཁུངས་ལས་ གནད་བ་ལེན་དགོ།
- ▶ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་འཕུས་མི་གི་ དཔུལ་ཁང་གང་
རུང་ནང་ལུ་ ཕྱིས་དེབ་དགོ།
- ▶ རགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱིགས་གཞི་
༢༠༡༧ ཅན་མའི་ ལེའུ་ ༣ པའི་ དོན་ཚན་ ༡༠༠ པའི་ནང་གསལ་ལེ་
ནགས་ཚལ་གྱི་འཕྲོན་བསྐྱེད་ཚུ་ ཚོང་སྐྱར་འབབ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་
འཁོད་གནས་ཚུ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོ། “༡། རགས་ཚལ་གཙོ་འཛིན་
འགོ་དཔོན་གྱིས་ རགས་ཚལ་གྱི་འཕྲོན་བསྐྱེད་ཚུ་ ལྷག་ཡོད་པ་སྡེ་ངོས་
འཛིན་བྱུང་ཡོད།” རགས་ཚལ་འཕྲོན་བསྐྱེད་བཙོང་ནི་དེ་ གཤམ་བཀོད་གྱི་
ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ། ལྷག་འཕྲོན་མི་འཕྲོན་བསྐྱེད་ཚུ་ རགས་
ཚལ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་གྱིས་ བདེན་ཁུངས་འབད་དགོ།”

Step 2 - Market

Exploration

After prerequisites are fulfilled, it is important to explore market for specific wood-based products. This is to ensure market for particular product and there is no waste in resources. In order to explore markets, following points may be considered.

- ▶ Identify market actors, places and market chain including expectations of potential buyers.
- ▶ Assess demand (quantity and quality) for different products.
- ▶ Market prices for different products.
- ▶ Coordinate with CF networking system, if there is a network.
- ▶ If possible, establish wood based industries by the CFMG

འཕྲིན་ལམ་ ༢ པེ་ ཚོང་འབྲེལ་གསར་འཛུགས་ ཡང་ན་ བརྟག་ཞིབ།

སྲོན་ལམ་ཚང་དགོས་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚང་ཞིན་མ་ལམ་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲིན་བསྐྱེད་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོས་འདི་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན། དེ་ཡང་འཕྲིན་བསྐྱེད་ཚུ་དེས་ཏིག་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་སྟེ་ འཕྲིན་བསྐྱེད་ཚུ་ ཚུད་ཟད་མི་འགྱུ་ནི་འབབ་ལམ་ལུ་ཨིན། ཚོང་འབྲེལ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ འོག་ལུ་བཀོད་མི་དོན་ཚན་ཚུ་ བཟུ་འཛོག་འབད་ཡོད།

- ▶ ཚོང་མགོན་པ་ ཚོང་འབྲེལ་འབབ་སའི་ས་ཁོངས་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ཉེ་མི་ཚུ་དོས་འཛིན།
- ▶ འཕྲིན་བསྐྱེད་མ་འདྲ་ཚུ་གི་ མཁོ་བསྐྱབས་བརྟག་ཞིབ་ རྒྱ་མང་ཉུང་དང་སྤུས་ཚད།
- ▶ འཕྲིན་བསྐྱེད་མ་འདྲ་ཚུ་གི་ ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ནང་གི་གོང་ཚད།
- ▶ གཤམ་སྲིད་མཐུན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཅིན་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་མཐུན་འབྲེལ་ལམ་ལུ་གསར་ནང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི།
- ▶ གཤམ་སྲིད་བྱ་སྤྲོད་མཐུན་པ་བདེ་བ་ཅིན་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ འཕུས་མི་གིས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོ་བྱ་ཁང་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།

Step 3- Tree Harvest and Extraction

Tree harvest means felling, X-cutting and sawing of trees in the CF and extraction means taking out the logs/sawn timber from CF. Harvesting and extraction should have minimal damage to environment.

- ▶ Organize harvesting (discuss amongst the CFMG members, agree and coordinate)
- ▶ Harvesting (quantity) should be based on AHL/AAC.
- ▶ Follow silviculture manual and timber harvesting guidelines while harvesting.
- ▶ Harvesting season should be followed as per FNCRR 2017 except for removal of dead, dying, wind fallen, diseased and fire burnt trees
- ▶ Encourage extraction through cable crane/line to reduce environmental damages.

ཇི་མཁའ་ལ་ ལྷ་ པུང་ ཤིང་བཏོན་ནི་དང་ ཕྱིར་བཏོན་ནི།

ཤིང་བཏོན་ནི་ཟེར་མི་དེ་ བརྒྱུ་ནི། མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ཤིང་བཏོན་ནི་དང་ ཕྱིར་བཏོན་ཟེར་མི་དེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ ཤིང་དུམ་ཚུ་ བྲལ་འཛིན་ལུ་ ཕྱིར་བཏོན་འབག་མི་ལུ་གོ། ཤིང་བཏོན་ནི་དང་ ཕྱིར་བཏོན་པའི་སྐབས་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྐབས་ལུ་ གཞོད་པ་ག་དེ་ཉུང་ཉུང་སྡེ་འབད་དགོ།

- ▶ ཤིང་བཏོན་ནི་འགོ་འབྲེན་འབྲེན་དགོ། ལྷ་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ འཕུས་མི་ནང་འཁོད་ བྲོས་བསྐྱུན་འབད་དེ་ རོས་ལེན་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།
- ▶ ཤིང་བཏོན་ནི་ རྒྱུ་མང་ཉུང་། དེ་ ལོ་ལྷན་ཤིང་བཏོན་ནི་འཛིན་ལུ་ལྷན་ཤིང་བཏོན་ནི་འཛིན་གཞི་དང་འབྲེལ་དགོ།
- ▶ ཤིང་བཏོན་པའི་སྐབས་ ཕྱིར་སེལ་ལག་དེབ་དང་ ཤིང་ཚས་བཏོན་ནི་འཕམ་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་དགོ།
- ▶ ཤིང་ཤི་ཤིམ་ ལྷན་འབྲེན་འབྲེན་ ལྷན་མ་གཤིས་བརྒྱུ་བཏང་མ་ རན་ཕོག་ཕོག་དང་ མེ་གིས་འཛིན་འཛིན་གསུམ་བཏོན་ནི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ གཞན་ཤིང་བཏོན་ནི་དེ་ རགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྐྱོང་སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དུས་ཚོད་གྱི་སྐབས་ལུ་རྒྱུ་མ་ཅིག་ བཏོན་དགོ།
- ▶ ཤིང་ཚུ་ཕྱིར་བཏོན་པའི་སྐབས་ རང་བཞིན་གནས་སྐབས་ལུ་ གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ནི་དོན་ལུ་ cable crane/line ཐོག་ལས་ བཏོན་དགོ།

Step 4 – Formation of committee

In compliance to FNCRR 2017, chapter III, section 98 which states “The CFMG shall be allowed to sell the surplus produce to any buyers within the country provided the timber is not sold in standing form.”

- a) Prior to selling of excess timber, a committee shall be formed. The CFMG executive committee members shall coordinate to form a committee.
- b) The timber selling committee members shall comprise of the following:
 - a) 2 CFMG management (executive) committee members
 - b) 1 CFMG members (non executive committee)
 - c) One representative from local government
 - d) Forest Officer from Division/Park
- e) Quorum: Presence of Forest Officer is obligatory with 3 other committee members to fulfil the quorum. Not fulfilling the quorum means no sale can take place.

ཇི་མཁའ་ ༤ པལ་ ཚོགས་རྒྱུ་གཞི་བཙུགས།

ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤུང་སྐྱོད་བས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིག་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་ལེ་ལུ་ ༩༨ པའི་ནང་ལ་ “གོང་སྤྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱིས་ ཤིང་མ་བཅའ་པར་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚོང་སྤྱོད་འབབ་མ་ཚོགས་མ་གཏོགས་ ནགས་ཚལ་གྱི་འཕྲོན་བསྐྱེད་ ལྷག་ལུས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལས་ ཉེ་སྤྱི་ཡོད་མི་གང་རུང་ལུ་བཙོང་ཚོགས།” མི་སྤྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཚུ་གིས་ ལྷག་ཐོན་པའི་ཤིང་ཚས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ནང་གི་ ཉེ་སྤྱི་གང་རུང་ལུ་ བཙོང་ཚོགས་ དེ་འབབ་ལྷ་ད་ ཤིང་ཚུ་མ་བཅའ་པར་བཙོང་མི་ཚོགས།

- a) ལྷག་ཐོན་པའི་ཤིང་ཚས་བཙོང་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲུས་མི་སྤྱི་ཅན་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ། མི་སྤྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་བཀོད་ཚོགས་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུས་མི་གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།
- b) ཤིང་ཚས་ཚོང་འབྲེལ་འབྲུས་མི་ཚུ་ཡང་ འོག་ལུ་བཀོད་མི་དང་ འཕྲིལ་ཏེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།
 - a. མི་སྤྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ འཛིན་སྐྱོང་ རྒྱུས་ལས་ མི་ལྔ་ ༢
 - b. མི་སྤྱི་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ བཀོད་ཚོགས་ འབྲུས་མི་མེན་པའི་ འབྲུས་མི་ ༡
 - c. ས་གནས་གཞུང་ལས་ འབྲུས་མི་ ༡
 - d. མངའ་སྡེ་ནགས་ཚལ་སྤྱི་ལུ་ལས་ ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་ ༡
- c) ཞལ་འཛེམ་ས་ཀྱི་སྐབས་ གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ འབྲུས་མི་ལྔ་པར་དུ་ཚང་དགོ་པའི་གྲངས་ལ་ ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་འདི་ འབྲུས་མི་གཞན་གསུམ་དང་གཅིག་ཁར་ཚང་དགོ་པའི་ ཞལ་འཛེམ་ས་ཀྱི་སྐབས་ འཛིན་ཐང་ཅན་དང་ ལྷོགས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ འབྲུང་ཐབས་ལུ་ཨིན། ཚོགས་གྲངས་ཚང་མ་ཚུ་གསུམ་པའི་ བཙོང་ནི་འདི་ཡང་འབད་མ་ཚོགས་ཨིན།

Roles and Responsibilities of the Committee

- a) Committee shall discuss and nominate a Chairperson for each sitting
- b) Decide on sale modalities
- c) Organize sale
- d) Prepare all necessary documents including agreement (between buyers and seller or CFMG)
- e) Endorse the terms and conditions related to wood product sale prepared by the CFMG, if so.
- f) Maintain minutes of meeting
- g) Collect prescribed entry fee from the buyer(s) and hand over to the CFMG executive members
- h) Manage conflict related to sale deed on the particular day

འཕུས་མི་ཚུ་གི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུར།

- a) ཚོགས་ཐེངས་རེ་བཞིན་ནང་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ ཁྲི་འཛིན་ བཅག་འཕུ་འབད་ནི།
- b) བཅོང་ནི་འཕམ་ལུགས་ གྲོས་ཐག་གཅད་ནི།
- c) བཅོང་ནི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི།
- d) འག་ཆེ་བའི་ཡིག་རིགས་ཚུ་ ག་འབྲིག་འབད་ནི། ཉམ་ཉམ་དང་བཅོང་མི་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་བར་ན་ འགན་ཡིག་བཟོ་ནི་ཚུ།
- e) གལ་སྲིད་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱིས་ ཤིང་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་འཐོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ འབད་ཚོགས་དང་མ་ཚོག་པའི་ལམ་ལུགས་བཟོ་སྡེ་ཡོད་པ་ཅིན་ བཟོ་སྐྱོར་འབད་ནི།
- f) ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་བཞག་ནི།
- g) ཉམ་ཉམ་ཚུ་ལས་ འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་འཕུས་བསྟུ་སྡེ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་ བཀོད་ཚོགས་འཕུས་མི་ཚུ་གི་ལག་པར་སྐྱོད་ནི།
- h) བཅོང་ནི་འགོ་ཚད་ལུ་ འབྲེལ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ཚུ་ ཉམ་ཉམ་དེ་གི་སྐབས་ལུ་ བཟོ་སྐྱོར་འབད་ནི།

Selling modalities

The committee shall decide on the modality of sale from amongst the following modalities:

- a) Auction by CFMG, or
- b) Direct sale (through negotiation), or
- c) Lucky Dip

Definitions for different modalities of sale are mention below and these definitions are for the purpose of this guideline.

1. *Auction means a public sale in which goods or properties are sold to the highest bidder.*
2. *Direct Sale means selling of products directly to consumer at the negotiated rate.*
3. *Lucky Dip means a process of choosing or deciding something purely at random*

བཙེན་མི་ལམ་ལུགས་

འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ བཙེན་མི་ལམ་ལུགས་དེ་ འོག་ལུ་བཀོད་མི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ ལུ་ ཐག་གཅད་འབད་ནི།

- a) མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱིས་ རིན་བསྟར་འབད་ནི་ ཡང་ན།
- b) ཐེད་བཀར་དུ་བཙེན་ནི་ ༼་གོང་ཚད་སྡིག་ཆ་གི་ཐོག་ལས་༽ ཡང་ན།
- c) ལ་ཇེ་གུན་ཤོག་ཐོགས་ལས།

བཙེན་མི་ལམ་ལུགས་མ་འདྲཝ་གི་དེས་ཚོག་ཚུ་ འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ དང་ དེས་ཚོག་ཚུ་ ལམ་སྟོན་འདི་གི་དོན་ལུ་ཨིན།

1. རིན་བསྟར་ཐེར་མི་དེ་ ཅཆས་ ཡང་ན་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་ མི་ དམངས་གི་སྡུག་ལུ་ རིན་བསྟར་འབད་བའི་སྐབས་ གོང་ཚད་ མཐོཝ་སྡེ་རིན་བསྟར་བཀོད་མི་ལུ་ བཙེན་མི་ལུ་གོ།
2. ཐེད་བཀར་དུ་བཙེན་ནི་ཐེར་མི་དེ་ འཐོན་བསྐྱེད་ཚུ་ ཉོ་མི་ལུ་ གོང་ཚད་སྡིག་ཆ་གི་ཐོག་ལས་ ཐེད་བཀར་དུ་བཙེན་མི་ལུ་ གོ།
3. ལ་ཇེ་གུན་ཤོག་ཐེར་མི་དེ་ ག་ཅིར་འབད་རུང་ གནམ་ལ་ ཡང་ན་ ཐག་གཅད་ནི་ཚུ་ གོ་རིམ་མེད་པར་ ལ་ཇེ་གུན་ ཤོག་གི་ཐོག་ལས་འབད་མི་ལུ་གོ།

Terms and Conditions for Auction/Direct Sale through negotiation/Lucky Dip

- ✓ Committee member should inform buyers to inspect the lots before applying any modality for sale.
- ✓ Potential buyers pay a non-refundable fee of Nu. 1000/- (One thousand) only to the CFMG.
- ✓ The winning bidder should pay 20% in cash as an advance payment of the total sale value on auction date for timber.
- ✓ For other products the buyer has to make full payment before lifting the products.
- ✓ Buyer should lift the sold timber within 30 days from the date of auction.
- ✓ Buyer should pay the remaining 80% of the told selling amount before lifting the timber.
- ✓ Failure to lift the timber within the stipulated time of one month, the timber will be resold to another buyer and the 20% advance payment shall be forfeited.
- ✓ Auctioning of timber will not proceed, if the buyers offer less than base price and will proceed with sale through other modalities mentioned in this guidelines.
- ✓ Sitting fee of Nu. 1000/- (one thousand) eligible only for the committee members

རིན་བསྐྱར་/ཐེད་བཀའ་དུ་བཅོང་ནི་/ལ་ཇེ་གྲུན་ཤོག་གི་ འབད་ ཚོགས་དང་མ་ཚོགས་གི་ལམ་ལུགས།

- ✓ འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ ཉོ་མི་ཚུ་ལུ་ བཅོང་ནི་ཡིན་པའི་ཚུམ་ཚུ་ མ་ཉོ་བའི་སྲོལ་མ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ་པའི་སྐྱོར་ བད་སྲོད་འབད་ནི།
- ✓ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ཉོ་མི་ཚུ་གིས་ འོག་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་ འཇུས་དངུལ་ཀྱམ་ ༡༠༠༠ རྩ་གཅིག་སྲོད་ ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛོན་སྲོད་སྡེ་ཚན་ལུ་སྲོད་དགོ།
- ✓ ཐར་འཁྲོལ་ཅན་གྱི་ཉོ་མི་གིས་ རིན་བསྐྱར་གྱི་ཉིན་མ་དེ་ལུ་ ཤིང་དུམ་གྱི་གོང་ཚད་དོམ་ལས་ བརྒྱ་ཚ ༢༠ དངུལ་ཐོག་ལས་ ལུ་སྲོད་འབད་དགོ།
- ✓ དངུལ་སྲོད་ནི་ལྷག་ལུས་དེ་ འཐོན་བསྐྱེད་འབག་མ་འགྲོ་བའི་ལུ་གོང་ལས་ དངུལ་ཚུཚད་སྲོད་དེ་འབག་དགོ།
- ✓ ཉོ་མི་གིས་ ཉོ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཚུམ་ཚུ་ རིན་བསྐྱར་འབད་བའི་ལྷེ་ཚོས་ལས་ ཉིན་གངས་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་ འབག་འགྲོ་དགོ།
- ✓ ཉོ་མི་གིས་ དངུལ་ཡོངས་བསྡོམས་ལས་ དངུལ་ལྷག་ལུས་ བརྒྱ་ཚ ༨༠ དེ་ ཤིང་ཚུམ་མ་འབག་པའི་ལུ་གོང་ལས་སྲོད་དགོ།
- ✓ དུམ་ཡུན་ལྷོ་དོག་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ཤིང་ཚུམ་དེ་ འབག་འགྲོ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཤིང་ཚུམ་དེ་ ཉོ་མི་གཞན་ལུ་བཅོང་ནི་དང་ སྲོན་སྲོད་ཡོད་པའི་དངུལ་ བརྒྱ་ཚ ༢༠ དེ་ གཞུང་བཞེས་འགྲོ་མ་ཡིན།
- ✓ གལ་སྲིད་ ཉོ་མི་ཚུ་གིས་ གཞི་རྒྱུན་རིན་གོང་བཟོ་མི་ལས་ཉུང་མ་སྡེ་སྲོད་པ་ཅིན་ ཤིང་ཚུམ་ཚུ་ ལམ་སྲོན་འདི་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ ལམ་ལུགས་སོ་སོའི་ཐོག་ལས་བཅོང་ནི།
- ✓ རིན་བསྐྱར་སྐབས་ཞལ་འཛོམས་ ཡང་ན་ འགོ་འདྲན་འབབ་བའི་ འཇུས་ དངུལ་ཀྱམ་ ༡༠༠༠ རྩ་གཅིག་སྲོད་ ་ དེ་ ཚོགས་ཚུང་ འཇུས་མི་རྒྱུང་ཅིག་ལུ་ ཐོབ་ལམ་ཡོད།

Pricing and Payment

- a) In compliance to FNCRR 2017, chapter 3 section 99 “The prices for the sale of surplus forest produce shall be as per the rates decided by the CFMG.”
- b) After the sale, collection of payment should be followed as per the terms and conditions mentioned above but the CFMG Treasurer shall issue money receipts for each payments received.
- c) As per the by-laws of the plan or CFMG shall deposit the amount received in its bank account within 15 days from the day of receipt, penalty of 24% shall be levied to the responsible person if not deposited within timeframe, unless good reasons why he/she is not able to deposit on time.
- d) The CFMG shall pay commercial royalty to nearest Forest Office as per the rate fixed by the government. The FNCRR 2017, Chapter III, section 101 states “Royalty shall be levied at prevailing commercial rates in case of sale of timber, sand, boulder, and other NWFP for commercial purpose.”

ཤོད་ཚད་དང་དངུལ་སྒྲུབ་ཀྱི་

- ▶ a) རྒྱལ་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤུངས་སྒྲུབ་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་ ལེ་བུ་ ༩༩ དཔོན་པོ་དོན་ལྟར་དུ་ “རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལས་འཕྲོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཤོད་ཚད་བཟོ་ནི་དེ་ མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་སྤུངས་སྐྱོང་སྐྱོང་ཚན་གྱིས་ གྲོས་ཐག་བཅད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་དགོ།”
- ▶ b) བཅོང་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ དངུལ་ལེན་ནི་དེ་ ཤོད་ལུ་བཏོད་དེ་ཡོད་པའི་ལམ་ ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ། ཨིན་རུང་ མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་སྤུངས་སྐྱོང་སྐྱོང་ཚན་གྱི་ ཕྱི་སྐྱོང་ལུ་གིས་ དངུལ་འབྲོར་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ འབྲོར་རྟགས་སྒྲུབ་དགོ།
- ▶ c) འཚར་གཞི་གི་ཐུར་ཁྲིམས་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་སྤུངས་སྐྱོང་སྐྱོང་ཚན་ གྱིས་ དངུལ་འབྲོར་བའི་ཉིན་གུང་ས་ ༡༥ གི་ནང་འཁོད་ དངུལ་ཁང་གི་ཕྱི་སྐྱོང་ ཁྲ་ནང་བཅུགས་དགོ། ཁོ་མོ་གཏང་རུང་གིས་ དུས་ཚོད་ཁར་ དངུལ་ཁང་ནང་ བཅུགས་མ་ཚུགས་པའི་ གནད་དོན་རེ་བཤད་ནི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དུས་ལུན་ གྱི་ནང་འཁོད་ དངུལ་ཁང་ནང་བཅུགས་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་མི་དོམ་ དེ་ལུ་ ཉེས་ཀྱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༤ ཕོག་ནི་ཨིན།
- ▶ d) མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་སྤུངས་སྐྱོང་སྐྱོང་ཚན་གྱིས་ གཞུང་ལས་བཟོ་ཡོད་པའི་ཤོད་ ཚོད་ཐོག་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་སྒྲུབ་ལུ་དེ་ སྤོ་ལོག་ཁར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཚལ་ཡིག་ ཚོང་ནང་བཏབ་དགོ། རྒྱལ་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤུངས་སྐྱོང་གི་བཅའ་ཡིག་ དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མའི་ ལེ་བུ་ ༩ པའི་དོན་ཚན་ ༡༠༡ པའི་ནང་ “རྒྱལ་ཚལ་གྱི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལས་འཕྲོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཤོད་ཚད་བཟོ་ནི་དེ་ མི་སྡེ་རྒྱལ་ཚལ་འཕྲོད་སྤུངས་སྐྱོང་སྐྱོང་ཚན་གྱི་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་ལོ་དོན་ལུ་ སྤྱོད་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་ སྤྱོད་ལུ་མི་ཕོག་ དེ་འབདམ་ད་ ཤིང་དང་བྱེམ་ དེ་ལས་རྫོང་དང་ གཞན་ཤིང་ མེན་རྒྱལ་ཚལ་གྱི་ འཕྲོད་བསྐྱེད་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱོད་ ལུ་ཚུ་ ལྷན་ཐོག་གནས་སྤོ་ཡོད་པའི་ཚོང་འབྲེལ་ཤོད་ཚད་དང་འཁྲིལ་ བཀའ་དགོ།” “ཤིང་ཆས་དང་ བྱེམ་ རྫོང་ དེ་ལས་ ཤིང་མེན་རྒྱལ་ཚལ་ འཕྲོད་བསྐྱེད་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལུ་ བཅོང་པ་ཅིན་ བཅོང་ལུ་དེ་ ཚོང་འབྲེལ་ལུ་ཕོག་ལུ་ཕོག་།”

Marking and Permits

- a) Upon receipt of the total amount, the CFMG shall issue a receipt to the buyer and shall mark the timber with passing hammer by Forest Official.
- b) The buyer should obtain Certificate of Origin Stump to Depot Timber Movement Order (COSDTMO) Annexure XIV and Internal Timber Movement Order (ITMO) or General Forest Produce Movement Order (GFPMO) before transport of the produce

Roles and Responsibilities of CFMG

These are the roles and responsibilities of CFMG for sale of wood products from CF.

- ✓ Explore the timber market within the country.
- ✓ Decide on the quantity of timber to be harvested based on AHL/AAC and Silviculture manual
- ✓ Mark the trees in collaboration with Forest Official
- ✓ Maintain proper records
- ✓ Nominate aforementioned committee members from CFMG
- ✓ Minutes of meeting will be maintained by the executive members
- ✓ Advertise wood products for sale

ཚོང་འབྲེལ་དང་ ཚོག་ཐམས།

- a) དངུལ་ཡོངས་བསྐྱམས་ཐོབ་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ ཚོན་གྱིས་ ཉེ་མི་ལུ་ འབྲོར་རྟགས་སྐྱོད་དེ་ ཤིང་གུར་ རྟགས་ཚལ་ལས་བྱེད་པ་ གིས་ ཐོམ་བརྒྱབ་ཏེ་བཞག་དགོ།
- b) ཟུར་སྐྱགས་ ༡༥ པའི་ནང་ ནང་འཁོད་ཤིང་ཆས་གཏོང་ལེན་གནང་བ་ ཡང་ན་ སྤྱིར་བཏང་ནགས་ཚལ་འཐོན་བསྐྱེད་གཏོང་ལེན་གནང་བ་ཚུ་ འཐོན་བསྐྱེད་གཏོང་ ལེན་མ་འབད་བའི་སྐྱ་ལོང་ལས་ ཉེ་མི་ཚུ་གིས་ ལུང་དངོས་ལག་ལྷུང་ལེན་དགོ།

མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚོན་གྱི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུལ།

གཤམ་བཀོད་ཚུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚོན་གྱིས་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་ རང་ལས་ ཤིང་ཆས་དང་འཐོན་བསྐྱེད་ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་གྱི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུལ་ཞིན།

- ✓ ཤིང་ཆས་ཚོང་འབྲེལ་བརྟག་ཞིབ་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ནང་རྒྱུ་ལུ་ ཅིག་འབད་དགོ།
- ✓ ལོ་ལྟར་ཤིང་བཏོན་ནི་འཛིན་དང་ སྤྱིར་སེལ་ལག་དེབ་དང་འཁུལ་ཏེ་ ཤིང་དུམ་མང་ཉུང་ག་དེ་ཅིག་བཏོན་ནི་ཞིན་ན་ ཐག་གཅད་འབད་དགོ།
- ✓ རྟགས་ཚལ་ལས་བྱེད་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཤིང་ཚུ་ལུ་ ཐོམ་བརྒྱབ་དགོ།
- ✓ ཐོ་དེབ་ཚུ་ཁ་གསལ་སྤེལ་བཞག་དགོ།
- ✓ ལོང་ལུ་བཀོད་མི་ཚོགས་རྒྱུང་འབྲུས་མི་ཚུ་ མི་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་ སྐྱོང་སྡེ་ཚོན་ལས་ བསྐོ་བཞག་འབད།
- ✓ ཞལ་འཛོམས་གྱི་གོ་སྐོར་ཚོད་ཚུ་ ཆེ་མཐོའི་འབྲུས་མི་གིས་བཞག་དགོ།
- ✓ ཤིང་ཆས་འཐོན་བསྐྱེད་བཅོང་གི་འཛིན་ལུ་ ལུབ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

Roles and Responsibilities of Divisions/Parks

མངའ་སྡེ་ནགས་ཚལ་/སྤྱིང་ཀ་ཡིང་ཚང་གི་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འཁུར།

The staff of the Division/Park will provide assistance to CFMGs while selling their wood products from CF. Followings are the roles and responsibilities:

- ✓ Provide information on current marketing and market situation
- ✓ Facilitate marketing
- ✓ Monitor movement of products
- ✓ Provide technical guidance and assistance
- ✓ Nominate one representative to the committee
- ✓ Issue all necessary permits .
- ✓ Validate the surplus stock as per chapter III section 100 of the FNCRR, 2017.
- ✓ Marking and passing of wood products

- ✓ འཕུལ་གྱི་ཚོང་ལམ་དང་ཚོང་གི་གནས་སྤངས་སྐོར་ བརྒྱུ་སྤོམ་སྤོམ་སྤོམ་གྱི་སྤོམ་སྤོམ་
- ✓ ཚོང་འབྲེལ་ནང་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱིན་དགོས།
- ✓ འཕྲོད་བསྐྱེད་གཏོང་ལེན་ནང་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོས།
- ✓ འཕུལ་རིག་གོས་སྤོམ་དང་ ཞབས་ཏོག་སྤྱིན་དགོས།
- ✓ ཚོགས་ཚུངས་ནང་འཕུས་མི་གཅིག་བསྐོས་བཞག་འབད་དགོས།
- ✓ ལག་ཚེ་ཉིང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོག་ཐམས་སྤོམ་དགོས།
- ✓ ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤུང་སྤོམ་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་ སྤྱིག་གཞི་ 2017 ཅན་མའི་ ལེན་ 3 པའི་དོན་ཚན་ 100 པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཐེབ་འཕྲོད་མི་ཤིང་ཆས་ཚུ་གི་ རོས་བཤེན་ ཁུངས་བཟོ་དགོས།
- ✓ ཤིང་ཆས་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཚུ་ ཐོམ་བརྒྱུ་སྤོམ་གནང་བ་སྤོམ་དགོས།

